

Frak jednoletnega prostovoljca!

Janez Mehur, jednoletni prostovoljec si je nabasal možgane z vednostjo, katere prav za prav nikdar ni imeti hotel. Ali meni se zde vendar potrebne, če hoče splošen vojak puško Wärndlja samo jedno leto nositi, in da ž njo v vojnem nemiru celo dobro strelja. Doslej se je brigal Mehur s samimi ogli, v kojih so stale dobre špelunke. — ali v vajah jednoletnika je zašel v nepoznana matematična oprta in topokotna ogla, od trideset do štirideset in tudi več stopinj, akoravno mu niso mar bili, in ja nikoli v svojem življenji potreboval ne bo.

Naučil se je mnogo praznih latinskih besed, ne vedé, čemu jih bode rabil; govoril in pisal je tudi francoski in naposled bil je tudi čvrst uniformovan, izvežban, kakor kak pudel.

Toda on, — trudi se pozabiti najhitreje to kramo in ljuska na plesih po stari navadi.

Zatorej smukne Mehur iz uniforme, če je le mógoče, nasadi naočnike in tako vživa ponočno svobodo. Večkrat pri jednaki priliki mačka ujame, da se mora naslednje jutro kot mrzliččen zdravniku predstaviti. — Pri vadbenem maršu, če je le nekoliko vroče, utruji se prvi, dasi v telečnjaku nima razven nekoliko zmečkanega papirja, ničesa. — Toda nadalje zdi se mu ta naklada telečnjaka nekoliko nevarna, kajti major Hrustavec marsikdaj nos v kako teletovine vtakne, kedar svojo gardo „a la Napoleon“ od zadej ogleduje. — Sreča, da doslej teletovino Mehurja še ni potehtal, sicer bi bila nje praznosta že davno obelodanjena, a Mehur bi prišel v — luknjo!

Nekoč sedi Mehur v svojej celici, pre-mišljujoč kako bi se teletovina pri prihodnjem maršu lahko in vender polno nabasala.

Gleda okoli sebe, išoč le lahke stvari, katerih je tudi dovolj — kajti stanovanje je podobno starinarski shrambi z največjo razvlako.

Zagleda svinjski mehur in zračno blazino, toda premišljuje, je-li spodobno to za domovino nositi, in ali bi bila dovolj varna. V tem zasliši bobnanje

Solnce kaže 41 stopinj gorkote, zatorej marš — silno potreben.

Mehur hoče zopet zmečkani papir v telečnjak nabasati ali neko predčutje, da mu major Hrustavec teletovino potehta, ga zadrži. Naglo zbaše noter par rdečih copat, turško kapo in črn frak, — vrh tega pa še vojaško suknjo in kapo; zapne jo, obesi čez ramo ter leti na veliko dvorišče vojašnice k razpostavljenemu polku.

Major Hrustavec, rdeč kakor rak, neprijazno semtertja hodi, kajti vročina je strašna, pa tudi konec meseca je bilo in v žepu majorja je bila velikanska suša.

Ginjen je marsikaterega v temno luknjo poslal, najprvo pa prostovoljce, kajti oni se mu zmiraj posmehujejo, kadar žalosten tava s subim goltancem okoli polnih miz šampanjca, ter pogleduje okoli njih sedeče dobrovoljne prostovoljce s svetlimi obrazi. Včerajšnji jednaki slučaj je zbudil vso njegovo jezo, torej je tembolj pripravljen danes Mehurja v luknjo vtakniti.

Joj, nesreča! Mehurjev telečnjak je na levi strani za jedno luknjo krajši zadržan kakor na desni in očem majorja ne ubeži ta protipostavnost.

Če pomislimo kako strašna prememba bi v celi armadi zavoljo jedne v telečnjaku prenizko zadržene luknje nastala, — kar je vojvodski duh majorja Hrustavca takoj spoznal, umevno je, da ga je silno jezilo.

Na vsak način bi postala polkovna šala, ko bi major kot granata v zrak letel — Mehurja bi pa najmanjša škoda zadela. Toda žal, major ostane, okoli sprednje stranke štokljaje, postavi se pred Mehurja, ter zaupije: „Izstopite!“

Med tem pa se prične četa pomikati nazaj in pri oknih se prikaže nebrojno vojaških glav, kajti znano je bilo, da sedaj major Hrustavec prstovoljca vtakne v luknjo.

Mehur izstopi.

„Odprite!“ zakriči major.

Počasi, zelo počasi odpira Mehur telečnjak.

„Odprite!“ Major vnovič ukaže. Mehur se ozira, je-li mogoče ubežati; toda druzega ne vidi, kakor radovedne, škodeželjne obraze.

Počasi odpre svoj telečnjak in v njem se vidi vojaška kapa s suknjo.

Potem se vstopi pred majorja, pošiljajoč proti nebu srčno molitvico, da bi major telečnjak ne preiskaval nadalje. Toda moliti nevajen, mu tudi ta pot nič ne pomaga.

„Izložite!“ zakriči major.

O, ubogi Mehur!

Počasi potegne iz telečnjaka kapo in pol suknje.

„Dalje!“ zaupije major razdražen.

Joj, joj! Mehurček, ubošček, smiliš se mi.

V trenutku spremeni Hrustavec barvo — postane rdeč kot ogenj, in zopet zelen kot nedozorela češplja, kajti iz telečnjaka se prikaže zavratnik nesrečnega fraka.

„Tisoč hu . . . hi! hi! ha! kaj pa je to?“ zaupije major, gledajoč frak. Strmeč ga ogleduje, zagrabi za rokali, ter ga Mehurja moli pred očmi.

Velikansk smeh pretrese dvorišče vojašnice.

„Kdo se tu smeja?“ kriči Hrustavec in frak vrže na tla.

Vse utihne. Ni se smijal nihče, gotovo da ne. Kdo bi se li smijal tej nezgodi? Major frak z nogo odpahne in ukaže dalje izložiti. Ko se copate prikažejo, razljuči se major, malodane počí.

Toda zdaj ni več mogoče smeha zadržavati.

„Tesar sem!“ zaupije.

„Žeblje, žeblje!“

Pobere nesrečni frak in ukaže ga pribiti na vrata vojašnice, kakor se ropna tica na duri skednja pribije, — pod frakom pa se zibljejo rdeči copati.

Z zadovoljnostjo ogleduje major Hrustavec to krasoto, obrne se in z jako dobrovoljnim obrazom pošlje ubozega Mehurčka v najtemnejšo luknjo.

Ko Mehur iz luknje pride in na vrata vojašnice pogleda, vidi le košček zavratnika in rokal kot ostanek nesrečnega fraka.

Gustelj.

Veharjev medved.

Na lov so lovci šli,

Kot Nimrod srčni vsi:

„Medveda vjamemo,

Če ga le najdemo!“

Streljali so ves dan,

Pa strel je vsak zaman,

Da zajci že skoro,

Bežati nečejo.

In Veharjev Dragán

Se zmisli tisti dan,

Pa v gozd jo pcedi,

Da zajca si vlovi.

Kot tele velik pes,

Kot vrag je črn prav ves,

Uhljači urnih nog,

Pred njim bežijo v skok.

Ko prvi lovec ga,

Zagleda strepeta:

„Joj, medved!“ in beži,

Da se za njim kadi.

I drugi jo pocvré,

Da zemlja trese se,

In tretji, štrti spet,

Vse, vse je vzel trepet.

Ko vsi tako beže,

Dragán za njimi gre,

„Joj, joj! zdaj bode strl

Koga in ga požrl!“

In rado pripeti,
Se kaj, kar čudno ni,
Če strah le prehudo,
Pritiska na telo.

Doma še le oči,
Odro se jim, da ni
Prav nihče kot Dragan,
Bil medved tisti dan.

Od takrat pa Dragan
V verige ukovan,
Kesá se še sedaj,
Da bil je medved kdaj.

Padarjev Šlik.

Duhovit razgovor.

Ljudmila, med barometrom in termometrom
menda ni nobenega razločka, ker sta oba jednaka?
„Seveda je razloček, in še velik. Ali ne veš,
da visi jeden med oknom, drugi pa zunaj okna?“

Naudušen lovec.

Mož pripoveduje: „Prišel sem zvečer v mraku
iz hiše in sem zaslišal v leskovem grmu, kateri je
stal nekoliko korakov od hišnih vrat, nek šum. Ko
postojim in očesi proti grmu obrnem, vidim, da se
v suhem listju nekaj giblje. Kaj mislite, kaj je bilo?
Zajec se je ravno iz svojega ležišča odpravljal na
kosilo. Brez dolgega premišljevanja skočim hitro v
izbo po puško in ko se vrnem, že zajec koraka po-
časi proti sosedovi detelji. Ko bi trenil je bila

puška pri lici in že sem videl zrno sedeti na zaj-
čevih prsih, pa v trenutku, ko hočem sprožiti, se
še le spomnim, da sem — slep.

Nabite grablje.

Na nekem, ob gozdu ležečem travniku je grab-
ljal kmet listje, ki je vsled hudega mraza drevji
odpadalo ter travnik onesnaževalo. Po gozdu priko-
raka tiho lovec, katerega kmet ne zapazi. Prišedši
do velikega drevesa, tik katerega je rastel grm, se
lovec ustavi, da bi kmeta, ki je bil le kakih dvajset ko-
rakov od njega oddaljen, nagovoril. Pa predno to
stori, že skoči zajec izpod grma, ter se napoti iz
gozda po travniku mimo kmeta. Ko ta zajca zagleda,
vzdigne hitro grablje, ter pomeri nanj, kot bi ga
hotel ustreliti. „Puf!“ se zasliši in zajec mrtev leži.
Kmetu padejo iz strahu grablje iz rok in kakor bi
ckamnel, stal je na travniku. Zdajci se mu brez puške
približa lovec, ki je bil izza debelega drevesa zajca
ustrelil, ter prestrašenega kmeta resno nagovori:
„Kaj ste storili, da ste zajca ustrelili; ali vam ni
znano, da je to prepovedano!“ Kmet, kateri še zdaj
bolj prestrašen pred lovcem stoji, hoče se pregrehe
opravičiti, ter pravi: „Prosim, gospod, ne zamerite
mi; jaz nisem mislil, da bi bile grablje — nabite!“

Kako je na sveti.

Ko premišlujem svet hudobni,
Srcé mi nadeje si prazne;
Donese kaj mi hudi, zlobni,
Drveči čas oblike razne:

Lové nekteri prazne pene —
Bogastva si želé ostali;
Ti sreče nimajo nobene —
Naj z lučjo bi je še iskali!

Kar v čebrih štejejo ti zlate, —
A ti? — miserije so polni,
Poglej, tam vidiš cestne brate,
Ki zdravi so — a vender bolni.

Tam krvnega, glej, oderuha,
Brez noža reveža on dere,
Tam lačnega pa glej skopuha —
Skoz trebuh lahko se mu bere!

Ako izvedeli bi radi,
Kako še kaj na tem je sveti:
Jesén še bila ni v pomladi,
Mráz v zimi je in toplo v leti.
Goriški pohajač.

Modno-praktična pestunja.

Reminiscence o petji.

Komičen govor. — Spisal Vinko Lapajne.

Slavna gospoda! Pregovor pravi: „Kdor ne ljubi žensk, petja in vina, ta je in ostane neumna živina. Kolikor besedij, toliko laži, kar ni težko dokazati, kajti baš kjer veliko pojó, tudi mnogo pijó in kjer mnogo pijó je posledica, da se nazadnje stepó, kar pa nikakor ni človeško, marveč

živinsko. Da se pa človeka živini primerja, ki preveč ljubi vince in nežni spol, imam sto dokazov. Kadar pride mož pijan domov, sprejme ga žena z besedami: pijana krava, neumna osel, kozel, bik, itd. sploh s celim živinskim konverzačnim leksikonom. Nikakor ne častna in človeška imena. Kolikokrat gremo z opico spat in vstanemo z mačkom.

Baš tako primerja se človeka živini, ki uživa preveč ljubezen.

Toda ni namen denanjega mojega govora razpravljati v čem sta si podobna ali ne podobna človek in živina.

To nalogo je že itak Darwin izvrstno rešil, tudi ni namen moj kritikovati petje, ker sam ljubim petje in petje blaži srce — imam tedaj blaženo srce — namen denanjega mojega govora je bičati pevce, za božjo voljo bodeš rekli, kaj pa so vam učinili, da jih tako sovražite? O veliko, mnogo! Jaz se le čudim, da ni pred menoj kdo drugi še tega zapazil. No, da vam, slavna gospoda, na kratko povem, že dolgo me bôde v oči neznosna radovednost pevcev in njih laži. Dokazal vam bôdem v nekoliko slučajih. Če je le kvartet skupaj, že začno nadlegovati občinstvo z prašanji. Jedva so se usedli za mizo, že zapoje eden:

Kje so moje rožice,
Pisane in bele?

Mislím, da poslušalce pač malo zanima, kje so njegove rožice. Dosti slabo, če nima drugih cvetic, kakor le pisanih in belih.

To še ni zadosti.

Ker pevcem nobeden navzočih ne ve pevedati „kje so njegove rožice“ nadaljuje:

Kje je hladen potok moj,
Kjer sem se sprehajal.

Čudno! Po potoku se je tedaj sprehajal! Take čevlje bi pa le rad videl, s kojimi se lahko sprehaja po potoku. Da bi bilo prašanj že konec, pa pevec je preveč radoveden, da bi bil z dvema prašanji zadovoljen. Praša še nadalje: kje je hladna senčica? kje je tista deklica? itd.

Moj Bog! deklic je dandanes dosti na svetu — poišče naj si jo! Sploh mislim, da poslušalci niso „Auskunfts-bureaux“. Če hoče pevec vedeti, „kje je tista deklica“ obrne naj se na Müllerjev „Anoncenbureaux“ v Ljubljani, mogoče da poizvé, „kje je tista deklica?“ Jaz bi mu svetoval, naj gre na policijo, tam imajo „tiste deklice“ vknjižene — mogoče, da jo še jedenkrat dobi.

Da, še celo luno nadlegujejo z prašjanji. Oglase se zopet in prašajo:

Mila, mila lunica,
Kje je moja ljubica?

Ne le, da luna ne more odgovoriti na to prašanje, prašanje je celo pohujšljivo, posebno ako poje oče to pesem in so njegovi otroci navzoči. Jaz bi predlagal, da se ta pesem, ker je zelo pohujšljive vsebine sploh odpravi.

Ne traja dolgo, ko se pevci oglase in poprašajo:

Kje so časi, kje so dnovi,
Ko smo Slave mi sinovi,
Vedno bili združeni?

Komično prašanje! Kakor bi bili res Slovani že kedaj združeni — in vedno združeni. Tedaj po noči in po dnevi? Soproga takega „vedno združenega“ moža bi pač malo veselja vživala.

Potem pa zapoje:

Teško je pač ločen biti,
Dom in drage zapustiti,
Tega, tega se bojim.

Vraga! saj ga nihče ne sili, da zapusti drage in domovino svojo; pa naj ostane doma. Če je oženjen ima itak doma zmiraj „črno vojsko“.

Tedaj: Warum in die Ferne schweifen, das gute liegt ja doch so nah'?

Še bolj čudno je, kadar poprašuje petdeset do šestdeset pevcev:

Kje dom je moj?

In to prašanje ponavlja se nič manj nego sedemkrat. Ne vem, kaj bi takemu pevcu odgovoril. Tu sta le dva slučaja mogoča. Namreč, da je pijan, in ne zna domu, ali pa, da je pevec „najdenček“ in ne ve za domovino. V obeh slučajih se ne more odgovarjati. Tudi tu lahko pomaga policija.

V vsako reč hočejo pevci nos vtikati. Tudi v družinsko življenje se vtikajo in svojo radovednost pasejo. Hočejo namreč tudi vedeti:

Kaj prinesla je nevesta Marku,
Kaj prinesla njemu je za doto,
Da ponaša ž njo se vsi pokrajini?

Kdo je ta Marka? In kdo je njegova nevesta? To je že babja radovednost! V prvič ne povedo, kako se Marka in njegova nevesta piše, v drugič pa tudi občinstvo presneto malo briga, je-li prinesla nevesta Marku veliko doto ali ne, da se tako ponaša.

Ker pa pevci ne dobe odgovora na omenjeno prašanje, so še tako prijazni in stavljeni prašanje sami odgovore tako:

Ni prinesla njemu krone zlate,
Krone zlate, (zakaj ponavlja „krone zlate“? Gotovo jeclja.)
Ne rumenih zlatov, svetlih rumenjakov, itd.
Prinesla mu je lepšo doto:
Dve nebeški zvezdi — mile oči,
Svetlo zarjo — prenedolžno lice,
Tiho luno — sladki mir domači,
Žarko solnce — vedno vdano srce.

Tedaj mu je prinesla kar cel „firmament“. Luno, solnce, zvezde in še zarjo po vrhu. Pa naj bi ne bil zadovoljen s tako doto? Jaz bi bil še bolj vesel „svetlih rumenjakov“. Krona zlata tudi ni napačna, — za silo se jo lahko zastavi.

Če mu ni prinesla več kakor le: prenedolžno lice in „sladki mir domači“ je Marka res treba pomilovati. In celo „prenedolžno lice“. Še nedolžna lica so redka, pa naj bi dandanes prenedolžna iskal.

Tudi je zelo smešno, kadar pevci zapoje:

Sem slovenska deklica,
Minka mi je ime.

Pevci so v tem slučaju „slovenske deklice“? Čudne deklice z brki in imenom Minka.

Ko so to pesem odpeli in si svoja „dekliška grla“ s pijačo poplanknili, zapoje Fleišmanovo „Luna sije“. Tudi v tej pesmi je kaj neumna kitica, glasi se:

Pred neznane,
Srčne rane,
Meni spati ne puste.

V tej kitici pa res zasluži baš prvo darilo. Je dino, to je verjetno, da bi pevec ako bi res imel srčne rane, (kar pa ne verujem) ne mogel spati doma, kajti kmalo bi nehalo biti njegovo srce in zaspal bi za večno. Moje mnenje je pa vse drugo, zakaj ne morejo spati doma in to je krivo „sladko vince“ in pa vedno godrnjajoča „stara“. Sploh se pa tudi srčne bolezni, če niso nevarne, ozdrave. V tem slučaju svetujem pevcu naj se poda h kakemu specialistu za „srčne bolezni“ na Dunaj. Če pa niso „srčne rane“ krive, da ne more spati doma temveč bdenje, naj pa morfij vžije, pa bo kmalu zaspal. Ko so Fleišmanovo „Luna sije“ odpeli, pojo nadalje še Hajdrihovo „Luna sije“. Samo da bi poslušalci pomilovali „srčne rane“ v obilnej meri.

Dalje pojo:

Ako spava,
Naj bo zdrava.

Čudno! Ako ne spava, potem pa naj ne bode zdrava. Kaj pa, če bere kak francoski roman? Mora biti zavoljo tega bolna? Seveda ni to nemogoče pri naših frajlciah, ki tako slastno beró francoske romane od: Zoba, Dumas père et Fils i. dr., da se jim možgani zmešajo. Bila bi to taka zguba?

Še bolj kakor nežni spol opeva se „sladko, rumeno, čisto vince.“ Da, ko bi Šterna v Zagrebu in drugih židov ne bilo. Pa ti obrezanci že skrbe, da ni vince presladko in prezdravo. Zdravniki tudi morajo živeti. Jedva prideta dva pevca v gostilno, že zapojeta:

Vince brž na mizo deklet, le naglo v klet poskoči.

Šmentaj! Tedaj iz gostilne naj poskoči v klet z jednim skokom! Ne poznam natakariče, ki bi mogla to izvršiti. Mogoče, ko bi se pri „Sokolih“ učila telovaditi. Saj pa takrat poskoči, kadar hoče gost brez plačila pobegniti.

Kadar so pevci že „in dulce jubilo“ zapoje tudi naslednjo pesem:

Kadar pa vinca ni,
Takrat me vse boli?

To so pa zopet čudne bolečine? Moje mnenje je pa to, da večkrat rebra bole, kadar se preveč pije, nego kadar vinca ni. Se-li kmetje pri vinu ali pri vodi stepó? In kjer se stepó, tam ostanejo tudi nasledki v podobi marog različnih barv. Tedaj baš takrat, večinoma pivca vse boli, kadar je vina preveč. Kaj pa glavobol? Se dobi od vode ali vina? Zopet se oglasi drugi pevec in zapoje:

En hribček bom kupil,
Bom trte sadil.

Kaj pa denar! denar! Dostikrat še za pol litra vinca ni, pa še hoče hripček kupiti. Ni čudno, ako v takem slučaju natakariča

. . . . od njega proč oko,
Proč obraz obrača mili.

Tudi vojaški stan pevci opevajo, kakor da bi vojakom res pečene piške in méd v grlo silile. Pojo namreč:

Najprvi stan, vojaški stan,
Vojak živi vesel v en dan,
Saj cesar da pol hleba,
In kar je treba.

Je pa res za zavidati vojaški stan. Sicer je pa pesem tudi glede „pol hleba“ neresnična, kajti

vojak dobi na dan cel hleb. In če ga tudi dobi, je-li to taka sreča? Kaj pa misli pevec z besedami: in kar je treba. Gotovo temnica in verige?

✓ Smešno, zelo smešno je, kadar zapoje:

Glejte že solnce zahaja,
Skoro za goro bo šlo.

in že je tretja ura zjutraj.

In potem:

Čujte zvoniti,
Počivat zvoni. Čujte . . .

To pa že ni res. V Idriji zvoni vsako jutro ob tretjej uri, pa ne počivat, temveč rudarjem na delo.

Da pa ne mislijo iti pevci spat, dokaz je to, da koj drugi vstane in začne peti:

Bom šel na planince,
Na strme gore.

In ta pesem ponavlja se jeden večer po šestkrat, ne da bi jeden pevec ustal in res se podal na planince.

Celo abotna je naslednja pesem:

Jaz in poliček se rada imava,
Če naj sovraži in tepe cel svet.
Midva se rada za mizo podava,
Boga častiva in začneva pet.

Tudi ta pesem je polna neresnic. Že prvi stavek je aboten. Da je dosti ljudij, ki ljubijo poliček (pa le z vinom napolnjen) je res, da bi pa poliček koga ljubil, je zelo neverjetno. Ilustracija bi ne bila slaba. „Kako svet sovraži poliček in ga tepe.“ Sicer pa tudi še nisem slišal nikoli polička pet. Dalje pojo:

Mrtvi ne pijó ne vode ne vina.

To je pa res, gola resnica! Ta stavek moral bi se zapisati v zlato knjigo, da se ne zgubi. Tako kratek stavek in toliko resnic! Škoda da že vsak otrok vé, da „mrtvi ne pijo ne vina, ne vode.“

Jeden, ki ga ima že dosti v glavi in v duhu že vidi ženo svojo sukati omelo in metlo je vsled tega žalosten in poje:

Ko zaspal bom v smrti,
Ne kopljite jame,
Na visoki Tatri
Jamo mi skopljite.

To je tudi lepo protislovje. Sprva pravi, da naj ne kopljejo jame, potem pa zopet naj jo skopljejo na visoki Tatri. Sploh pa je to grda zapravljivost. Ni li pogreb v domačej zemlji že dosti drag, pa naj bi mrliča gor na visoko Tatro vlekli. Gotovo je pevec oženjen in hoče imeti v grobu

mir. Na visoko Tatro misli si, gotovo ne bo žena hodila za mano.

Zelo nerazumljiv je stavek v „Perici“

Prav spokoriti, dobro omiti,
Grešniki, moramo svoje srce.

Srce umiti! Zopet kaj novega! Če je grešnik mrtev, potem itak ne pomaga srce umivati, če je pa še živ in mu hočem srce umiti, se pa spokoriti ne more, ker to operacijo nihče ne preživi. Tako neusmiljeni še španjski inkvizitorji niso bili, da bi svojim jetaikom pri živem telesu srce izpirali. Veliki grešniki morajo biti — — dostojanstveniki, ker se jim po smrti srce celo z balzomom namaže.

Dalje se v istej pesmi poje:

Milost bo sjala, srce nam vžgala,
Da bo v ljubezni svetilo se.

Tedaj kadar je srce oprano, potem se sveti v ljubezni? To je pa izvrstna živa svetilnica. Najboljše svetilnice bi bile potem trojnalke.

Če je vino dobro, dogodi se mnogokrat, da je večina pevcev tudi že pod mizo. Tedaj vstane kdo ostalih nadmiznih pevcev in zapoje:

Visoko vrh planin stojim,
V veselji rajskem tu živim,
Tam dol (gotovo pod mizo?) ljudje prebivajo,
Veselje redko vživajo.

Obligatna pesem, ki se pred odhodom vedno zapoje, je tudi „Lehko noč“. Tudi v tej pesmi se pevec debelo zlaže, ko poje:

Ker smo delo dokončali,
Bomo tudi sladko spali.

Je-li to tako delo, ako se tri do štiri litre pod kapo spravi?

Kar pa pevec o sladkim spanji poje, je le iluzija. Ne le, da človek z vinapolnim žolodcem ne more dobro spati in ga dostikrat „môra“ tlačiti, čaka ga doma druga „môra“ v podobi žene, ki ga ne samo tlačiti, temveč do dobrega s kakim kuhinjskim orodjem potlači, da mu rane (pa ne srčne), koje je dobil „spati ne puste“. Tedaj je „sladko spanje“ v tem slučaju le bosa. Gotovo Vam je slavna gospoda, predavanje moje že predolgo in dolgočasno, zavoljo tega sklenem moje reminiscence z vošilom, da bi sladko spali.

Lehko noč!

Drznost.

Ti, Jože! Sinoči sem lopova, ki mi je že dalje časa kral, vrgel po stopnicah, da se je takoj ubil, in pomisli! — ta lopov me gre še tožit!

Molitev.

Pred Te poklekнем bitje večno,
Oj ne zavrzi prošnje moje!
Za ljudstvo prosim Te nesrečno,
Ne krati milosti mu svoje!

Saj ljudstvo naše, ljudstvo verno,
Ime v zastavi Tvoje nosi,
Le Tebe ljubi neizmerno,
In tebe le pomoči prosí.

Oj bitje večno vsemogoče!
Ti ljudstvo naše v varstvo vzemi
Ki v tujčevih se sponah joče —
Le Ti z rokama je objemi!

Le jeden dih Tvoj je vtolaži,
Le jeden migljej stre mu spona,
Ti pota mu iz tëme kaži,
Da v brezdu tujstva se ne vtone!

Ti mu sovrage vniči zlobne,
 Proklet naj bo, kdor je zatira!
 Naklepe vse zatri hudobne,
 Pod njimi da naš ljud ne umira!

Kdor tujščino mu v žizen sili,
 Ž njo skruni hram celo mu sveti,
 Kdor se v hinavskem skriva krili —
 Te, večno bitje! daj zatreti!

To prosim Te, oj bitje večno,
 To prosim Te vseh gospodarja!
 Da v ljudstvo naše zreš nesrečno,
 Da Tvoja je obsije zarja!

Goriški pohajač.

Društvo treznosti.

(Jakec Čuk, čevljar pride pijan domov, klobuk ima s črnim papirjem okrašen, rdeče oko in oteklina krasi njegov obraz, čevlje nese v roki, da ne bi se prebudila njegova žena Tonka, — tiho okoli sebe gleda in večkrat iz steklenice pije.)

„Danes sem se ga dobro nalezel, ter si veliko opico pridobil. Če pride ta pred oči moje stare, gotovo da mi vse člene pretiplje in šest metrov dolgo propoved čita. Čujte, — moja stara je ženska da, to stoji — ženska umita, mlada, zatorej kakor pravimo „prva dobrotá“. Poprej je bila v nekej predilni. Tako lepo in priljudno je vila, da sem si mislil: „Jakec od te se pustiš oviti; in res — vijača se prične; — vila sva toliko časa, da se namotam in še-le skozi povojno žensko k pameti pridem“ (pije).

„Ko bi le slečen bil, izbena vrata strašno škripljejo, kar je jako neprijetno, kajti moja stara ima zelo slabe čutnice, koj se zbudi in prestraši, — potem pa bije — bolj nego prepelica.“

„V kratkem jih zopet namažem, to se zna — izbine vrata“ (pije in se strese).

„Brr! brr! hu! Pri srci mi je kakor da bi salo s kitovih jeter pil, kajti že poslednji vrček ni več drčal. Imel je ukus po petroleji in smolnici. Vender smo pili čvrsto, naposled se malo stepili in zopet pogodili. Pomen pijači je bila ustanovljenje društva treznosti. Pričetek ni bil slab, mislim pa, da so se med seboj jezili, ker so mene predsednikom imenovali.“

„Večerja je bila — skoraj bi rekel — malo draga; — od dvajsetih goldinarjev ostal mi je samo jeden petak (Tonka med vrata stopi, brez da jo vidi in posluša) kojega sem v klobukovo podvlako skrtil, ker žena ima to grdo navado vsako jutro žepe, mošnjo in še druge pripravne kraje pregledovati. Kolikor najde papirja in srebra, to je za prodajalnico lišpnega blaga, sosebno za klobuke; meni revežu pak samo baker pusti.“ (Se pokrije s klobukom).

Tonka (urno pred njega stopi, ter ga po plečih udari): „To je dovelj, ti stara, nemarna, ponočna veša!“

Jakec (škornji od strahu izpusti): „Au, au, joj, joj! Tega je še manjkalo.“

Tonka: „Si-li vender tu? Da, da, zopet pijan ko miš. Fej! sram te bodi! Kakšen si, kako se ziblješ, kakor stara zibelka, — povej, kaj bo še s tega?“

Jakec: „Morda celo meniš da ga imam pod klobukom?“

Tonka: „Ti sod, ti! Do polnoči te čakam in v takej pijanosti učakam.“

Jakec: „Tebi je lahko govoriti, toda če bi bila toliko pila kot jaz, bila bi še v drugačnem stanju.“

Povabljen v društvo treznosti me ondu predsednikom izvolijo, (potiplje oteklino), katero čast zaradi prevelike odgovornosti vender le vsprejel nisem. Zaradi tega se začno silno prepirati in ko vidim da se nobeden ne umakne, temveč kakor prilepljeni dalje sede — tihoma toda hrabro, ob dveh popolnoči domu pobegnem.“

Tonka: „Morda misliš kaj čuda da si storil? Poglej škornji, kaki sta. — Učenec si mora raniti vse prste predno ti jih očedi.“

Jakec: „No, to pa res prav nič ne dé, zato mu tudi jaz večkrat pomagam, pri naji je to vzajemnost.“

Tonka (razdraženo): „No boš vselej zadnjo besedo imel, — hajdi naprej, spat se spravi!“ (prime ga za ramo).

Jakec: „Ne dotikaj se me! Zmirjaj, kolikor ti je ljubo, ali — ne primi me. Jaz sem jaz, — Jakec, tvoj gospod in hišni predstojnik!“

Tonka (zbije mu klobuk z glave): „Lep gospodar, — še stati ne moreš, (pobere klobuk). Ogladim ti hrbet s klobukom, da boš mislil da je slovnov rilec jeterna klobasa.“

Jakec: „Tonka! Ne pokvari mi klobuka, sem ga daj, — lep poljub dobiš, najkrasnejšega plemena!“

Tonka: „Ne stiskaj skupaj ustnic, tvoj poljub bi se mi prilegel — kakor kravi jesih. Ali stvar se mi zdi vendar sumljiva — koj preiščem klobuk, mogoče da kaj posebnega najdem v njemu.“

Jakec (hitro): „Samo jedno fotografijo imam v njem skrito, toda ne smeš je videti, ker je samo za odraščene (hoče ji vzeti).“

Tonka: „To je krasna fotografija; baš prav, ker jutri dobim nov klobuk.“

Jakec: „In ta velja pet goldinarjev?“

Tonka: „Da, če nimaš nič proti temu.“

Jakec: „Kaj bi imel. Le mislim, da bo treba jednake fotografije drugikat bolje hraniti.“

Tonka: „Bogu zahvali, ker sem jo vzela in da ti rog ne stavim. Vse žene me pomiljujejo, ker imam takega grdega mrheža za moža!“

Jakec: „Prav imajo; moja zunanost res ni lepa; ali čut, moje srce in notranjost, — vse je jako dobro in zdravo.“

Tonka: „Potemtakem te dam o priliki obrniti. Stoj! zdaj še steklenico sem in hajdi spat!“

Jakec: „Kaj, steklenico? ne, te gotovo ne dobiš, kajti bila mi ni še nikdar vzeta, — ti imaš petak, jaz še malo bakra in (pije) prazno steklenico (jo vtakne v žep).
Gustelj.

Kratkoviden lovec.

P - pesem.

Pastir poredne pure pase,
 Po pustem pašniku pogorja,
 Prost poskakava po prirodi prosti,
 Posedajo pernate ptice po peresji,
 Pastir popeva pesmice poskočne,
 Prav porogljivo poukava,
 Po puricah prav pridno pogledava,
 Puricam pastir premilo piska,
 Pastirčka pobožno poslušajo pure,
 Peroti pomahavajo pisane, —
 Porednemu pastirju pastarica,
 Pasoča prasce poukava,
 Prasci pa pokrulijo prav po presiče,
 Potem pa pulijo prav pridno pičo pičo.

Tega ne bo ustrelil.

Lovec: „Niste li videli tu mimo zajca teči?“

Kmet: „Da, videl sem ga.“

Lovec: „Ali je že dolgo?“

Kmet: „O svetem Martinu bo ravno sedem let.“

Molitev skopuha.

O! ljubi vsemogočni Bog, kateri oblačiš ptičke
 pod nebom in lilije na polji; oblači tudi mojo ženo
 in hčer!“

Kje je kava?

Neža je dolgo premišljala, kako je to, da se
 zadnji čas toliko smlete kave porabi, naposled pa je
 vender zasledila svojega moža, ko si je v tobačnico
 tlačil smleto kavo namesto tobaka za njuhat, kajti
 bil je njuhanju že tako privajen, da ni zavohal tudi,
 ko bi mu nasul v tobačnico paprike.

Pajk in polž.

Snidila sta se nekega dne pajek in polž. Nagov-
 oril je pajek polža rekoč:

„Ljubi moj, povej, povej mi vender, kako je
 mogoče, da ves svoj čas bivaš v tako majhni in
 tesni hišici, kakoršno ti nosiš? Poglej mene! Jaz
 bivam v lepih izbah in poslopjih; kaj, v časih pletem
 pajčevino svojo celo okoli kraljevih prestolov.“

Pohlevno odgovoril je polžek: „Majhna je, toda
 moja je hišica, v kateri bivam.“ M. H.

Dober spomin.

Pri gospej W. v spalni sobi so se zbrali sorod-
 niki in več prijateljev in je bil tudi prvenec Lojzek,
 ljubljeneček dveh let.

Lojzek je bil pri materi na naslonjaču, ter se
 je z njim igrala.

Mama ga praša: „Kje imam nos?“

Lojzek jo prime za nos.

„Kje imam oči?“ — on jo potiplje na oči. „In
 lase moje, kje so te?“ — Lojzek vstane in gre k
 mizi in pokaže s prstom na miznico. — Tableau!

Ljubeznjiv ljubimec.

Ljubi in ljubica se sprehajata v samoti. Med raznimi ne baš važnimi pogovori, praša deklica mladenča: „Kaj bi ti storil, ljubi moj, ko bi zdaj le prišel medved, ter me hotel požreti?“

„Draga moja! Kaj hočem drugega storiti, nego med tem, ko bi tebe hrustal, pobegnil bi jaz!“

Iz šole.

Učitelj: „Zakaj je morje slano?“

France: „Ker so slaniki v njem.“

V uradu.

Uradnik: „Koliko let imate, gospodična?“

Gospodična: „Dvajset!“

U.: „Kako to, saj ste bili, ako se ne motim, rojeni šestdesetega leta, a sedaj je sedeminosemdeseto.“

G.: „To je istina, a do sedmega leta se niti grehi ne štejejo.“

Rešitvi

19. in 23. naloge v 6. oziroma 17. šte. „Rogača“.

Št. 19.

(F. Meister v Poznani)

(Doda naj se črni kmet d4)

Beli.	Črni.
1. f2 — f4	Le3 × f4
2. De7 — e2†	mat.
1.	g5 × f4
2. De7 — g4†	mat.
1.	kakor koli
	drugače
2. De7 × g4†	mat.

Rešitev te naloge, ki bi se bila imela priobčiti v 9. številki, izostala je vsled pomote, katera se s tem popravlja.

Št. 23.

(S. Loyd.)

Beli.	Črni.
1. Dh3 — b8	Se5 — c4
2. Td2 × d3†	mat.
1.	Sa5 — c4
2. Sb2 — d1†	mat.
1.	L ali D vleče
2. Sc7 — b5 ali	
d5†	mat.

Na polji a5 ima stati mesto belega črn skakač, kar se naj blagovoljno popravi. Trije belih skakačev v jedrej resnej nalogi itak ni dopuščeno postaviti.

Rešitev uganke v 22. šte. „Rogača“.

Enkrat eden je eden,
Dvakrat dva je štir,
Trikrat tri je pa devet.
Povej, ali ni tako?

Prav sta jo rešila gospoda V. Marzolini, dijak v Ljubljani in J. Kržišnik, modroslovec na Dunaji.

Preveč naročnine za l. 1887. so nam poslali naslednji čč. gg: Kovačič, učitelj v Ljutomeru 10 kr., Licen Iv, v Rifenberku 15 kr., Pavlovič Vekoslav v Trstu 45 kr., Sket A. v Dramljah 70 kr., Sattler Josip v Halozah 80 kr., Stubelj Filip v Šmariji 1 glđ. 50 kr., Šinek Rajko na Lošinji 17 kr., Vrančič Ivan v Litiji 5 kr., dr. Kenda Josip v Vipavi 1 glđ. 15 kr. Vinko Lapajne 1 glđ. To smo vknjižili na naročnino za l. 1888.

Naročnino za tekoče leto imajo še doplačati naslednji častiti naročniki: Atzelhuber H. 1·70, Bralno društvo v Železnikih 1·45, Bralno društvo v Selcih 1·70, Bralno društvo v Kranji —·20, Bralno društvo v Kozani —·65, Bantan J. 1·60, Benjinger J. 1·60, Bralno društvo v Št. Jurji pri Kranji 1·70, Bralno društvo v Žužemberku —·85, Bralno društvo v Gorjah —·20, Bralno društvo v Š. Viški gori 2·60, Bralno društvo v Središči 1·70, Bralno društ. v Begunjah 1·60, Bralno društvo v Betnjah —·80, Bralno društvo v Mali Nedelji 3·20, Bralno kmetско društvo v Ribnici 1·60, Bralno društvo v Podgori 1·80, Cvetnič Z. —·20, Čitalnica v Postojini —·20, Čitalnica v Ptujii —·20, Čitalnica narodna v Idriji 1·70, Čitalnica v Gornjem Gradu —·20, Čitalnica v Metliki —·20, Čitalnica v Semiči 1·20, Čitalnica v Pulji 1·60, Čitalnica v Saleški dolini —·20, Čitalnica na Vrhniki 1·60, Čitalnica v Gorici —·20, Čitalnica v Kamniku —·20, Čitalnica v Št. Petru pod sv. Gorami 1·70, Čitalnica v Ormoži —·20, Čitalnica v Solkanu 1·70, Čitalnica v Kanalu 1·20, Čitalnica v Borovnici

1·70, Čitalnica v Črnomlji —20, Čitalnica v Prvačini 1·70, Derčar M. 1·70, Dekort J. 1·60, Drobnič —20, Dolinar Fr. 1·60, Farkaš A. 2·40, Freiham Fr. 1·60, Grossmann G. 1·70, Glovač, Rakek 1·60, Jeršinovic J. —20, Jeločnik A. 1·50, Jazbec, Krško 1·60, Jerina V. 3·20, Juvančič J. 1·50, Hočevar J., Videm, 1·60, Korošec Iv. —20, Kump K. —20, Hariž Fr. 1·70 Kralj D. —20, dr. Lešnik J. 1·60. Legan Fr. 1·60, dr. Lebar J. 1·60, Lakner A. 1·70, Levičnik J. —20, Loger J. 1·70, Munda J. —20, Majzelj Josipina —20, Mir A. 1·60, Mejač Andrej ml. —20, Mlekuš T. 1·60, Mercina Ignacij 1·60, Novak M. —20, Navratil Ivan —20, dr. Omulec Iv. 1·60, Oblak Fr. 1·70, Ogriz. J. —80, Pe-

terlin P. 1·60, Pernat J. 1·60, Podkrajšek 1·60, Podstudenšek A. 1·60, Plevnik Iv. 2·40, Plešner A. 1·60, Prosenik A. 1·60, Primšar J. 1·60, Potokar J. —20, Perne F. 1·60, Pokorn G. 1·60, Pokorn Jak. 1·60, Počivavnik V. —20, Ravnik Jurij 1·60, Radivoj Jos. —85, Remec Dragotina —80, Stožir Fran. —20, Smolej Josip 1·60, dr. Samec 1·60, Sedej Anton 1·20, Tašek G. 1·60, Trobej Vekoslav 1·60, dr. Turner —20, Vukšinič Davorin 1·60, Verč Fr. —80, Vidergar J. 1·60, Hrašovec F. 1·70. **Upravništvo.**

Zadnja (23.) številka „Rogača“ je bila konfliskovana, zato smo priložili denašnji štiri strani.

Vabilo na naročbo „Rogača“.

III. leto, 1888.

Z današnjo številko smo zaključili II. leto ilustriranega zabavnega lista „Rogača“. Zaključili smo je s zavestjo, da smo storili vse, kar nam je bilo s tako skromnimi sredstvi storiti mogoče, zato tudi upamo, da je „Rogač“ po vsebini in obliki ugajal cenjenim naročnikom.

„Rogač“ ostane, kar je bil, namreč ilustriran zabavni list. Programa niti oblike ne bode spreminjal. Prinašal bode kakor doslej: humoreske, pesmi in dovtipe, sosebno pa se bode oziral na ilustracije, da bodo po mogočnosti dovršene, kar je bilo začetkoma seveda težavno in kdor vé, koliko stanejo ilustracije in kako težavno jih je prirejati, oprostil bode rad nekatere nedostatke, katerih se bode v bodoče ogibal. Skratka: „Rogač“ bode zvesto spolnjeval naložene mu dolžnosti, kar mu bode tem lažje, ker so mu obljubili zvestobo vsi dosedanji sotrudniki, a pristopilo je v njih krog tudi dokaj novih večjih močij, katerih rokopise imamo deloma že v rokah; tako da bomo v prvi številki začeli priobčevati daljši spis znanega pisatelja gospoda C—t—ča: „Slika iz življenja v nekem trgu na Slovenskem“ in „Komedija zmešnjav, črtica iz življenja ameriškega; poljski spisal Henrik Sienkiewicz, prevel J. S—r. Dalje imamo več drugih krajših humoresk gospoda Vinko

Lapajne-ja in drugih, med njimi tudi nekoliko smešnic o slavnih naših „Ribničanih“, katere bodo brez dvojno dobro došle vsem cenjenim naročnikom.

Kakor je razvidno iz omenjenega, bode „Rogač“ priredil marsikatero veselo uro čitateljim svojim, ter jih povzdignil iz vsakdanjega življenja, iz vsakdanjih skrbij, v višave zadovoljnosti in radosti. Nadejamo se, da bode cenjeno občinstvo tudi vedelo ceniti njegov trud, ter mu odziviljalo s prav mnogobrojnimi naročili.

„Rogač“ stoji:

se leto 3 gld. 20 kr.
pol leta 1 „ 70 „
četrt leta — „ 80 „

Naročnina naj se blagovoli pošiljati upravništvu, rokopisi pa uredništvu „Rogačevem“ v „Narodno Tiskarno“ v Ljubljani.

Konečno zahvaljujemo se vsem dosedanjim cenjenim sotrudnikom in naročnikom na njih požrtvovalnosti, ter pozdravljamo srčno vse nove duševne in gmotne podpornike:

Bog daj srečno novo leto!

V Ljubljani, 25. dan decembra 1887.

Lastništvo in uredništvo.

„Rogač“ izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca na celi pólí velike četvorke ter stoji po pošti prejeman celo leto 3 gld. 20 kr., pol leta 1 gld. 60 kr., četrt leta 85 kr.; za Ljubljano celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., četrt leta 80 kr.; izven Avstrije celo leto 4 gld. Posamične številke so po 15 kr. — Naročnino in dopise sprejema lastništvo in uredništvo: Gradaške ulice štev. 16. v Ljubljani. — Tiska „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.